

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA
O POTPORI ZA OČUVANJE RADNIH MJESTA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

Zagreb, svibanj 2010.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje predloženog zakona sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavak 1. Ustava Republike Hrvatske.

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM I POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

Zakon o potpori za očuvanje radnih mjesta („Narodne novine“ broj 94/09), koji je objavljen i stupio na snagu 01. kolovoza 2009. godine, usuglašen je zajednički prijedlog socijalnih partnera, koji su konsenzusom dogovorili kriterije za ostvarivanje potpora za očuvanje radnih mjesta skraćivanjem radnog vremena, kao i visinu i načine isplate potpora. Upravo je iz tog razloga Zakonom propisano i da je temeljni preduvjet za ostvarivanje ovih potpora izrađen i usvojen program skraćivanja radnog vremena, koji mora biti obostrano prihvaćen i potpisan od poslodavca i radničkog vijeća odnosno sindikalnog povjerenika s ovlastima radničkog vijeća.

U cilju što boljeg upoznavanja javnosti i zainteresiranih subjekata s pravima uređenim ovim Zakonom i njegove učinkovite primjene, u vrlo kratkom vremenu od njegovog stupanja na snagu je održano šezdeset i devet javnih prezentacija na kojima je sudjelovalo gotovo šesto predstavnika socijalnih partnera odnosno poslodavaca, sindikata, te radnika javnih i državnih službi. Usprkos jakoj javnoj promidžbi ovog Zakona istim nisu ostvareni očekivani rezultati jer poslodavci nisu iskazali dostatan interes za korištenje propisanih potpora.

Navedeni izostanak interesa poslodavaca za korištenja potpora može biti višestruk. Kao jedan od razloga je taj što veliki broj poslodavaca u radno intenzivnim granama prerađivačke industrije radnicima isplaćuju minimalnu plaću, koju skraćivanjem radnog vremena ne mogu umanjiti u neto iznosu isplate (Zakon o minimalnoj plaći „Narodne novine“ broj 67/08), jer bi to podrazumijevalo prelazak s punog na nepuno radno vrijeme. S druge strane veliki broj poslodavaca u prerađivačkoj industriji su ujedno i istovremeno korisnici državnih potpora za zapošljavanje zbog čega, temeljem preuzete pravne stečevine na području državnih potpora u nacionalno zakonodavstvo, ne mogu kumulirati državne potpore po raznim izvorima. I na kraju veliki broj poslodavaca ne može ispuniti kriterije za dodjelu potpora i iz razloga što ili kumuliraju gubite u poslovanju iz perioda koji prethodi 31. srpnja 2008. godine ili imaju dug prema fiskalnim i javnim prihodima.

Iz svih naprijed opisanih razloga je temeljem Zakona o potpori za očuvanje radnih mjesta tijekom 2009. godine podnijeto ukupno pet zahtjeva, kojim je potpora zatražena za ukupno 236 radnika, od kojih su do sada odobrena po četiri zahtjeva za 27 radnika, za što je isplaćeno ukupno 47.324,69 kuna.

Obzirom da se nisu ostvarila procijenjena i planirana makroekonomska kretanja, već je utjecaj gospodarske i financijske krize u Republici Hrvatskoj dodatno ojačao, zbog čega je indeks stope rasta bruto domaćeg proizvoda u 2009. godini bio nešto viši od -5, što je znatno utjecalo na snažan pad zaposlenosti i rast stope nezaposlenosti, neophodno je izmijeniti kriterije i uvjete za dodjelu potpora za očuvanje radnih mjesta u cilju omogućavanje većem broju poslodavaca da primjenom instituta skraćivanja radnog vremena održe punu zaposlenost.

Stoga se ovim Prijedlogom predlaže omogućiti ostvarenje potpora i onim poslodavcima koji imaju nepodmirenih dugova prema javnim приходима, ukoliko s nadležnim tijelom za financijske poslove imaju zaključenu nagodbu o obročnoj otplati nepodmirenih obveza, a izmjena visine potpore omogućila bi ostvarivanje potpora i onim poslodavcima koji u radno intenzivnim granama radnicima isplaćuju minimalnu plaću. To stoga što bi se prema ovom Prijedlogu potpora odobravalala i isplaćivala u visini ukupne razlike plaće (neta) i doprinosa iz i na plaće (bruta), te bi radnici i u skraćenom radnom vremenu ostvarili svoje plaće u punom iznosu, kao i prije skraćivanja radnog vremena. U tom smislu ne bi bilo potrebno mijenjati niti pojedinačno zaključene ugovore o radu kojima je ugovoren iznos plaće.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTAVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva koja će do kraja 2010. godine biti potrebna za provedbu predloženog zakona procijenjena su u visini od ukupno 5,000.000,00 kuna, već su osigurana u Državnom proračunu Republike Hrvatske na pozicijama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, Glava 50, razdjel 25, pozicija A 813013, te stoga nije potrebno osiguravati dodatna sredstva. Ujedno je ovaj prijedlog i nužna priprema za očekivani rebalans Državnog proračuna, kao i izmjene i dopune Zakona o izvršenju Državnog proračuna.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovog Zakona po hitnom postupku, kao i prijedlog njegovog stupanja na snagu danom objave u „Narodnim novinama“ nalazi se u odredbi članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora, («Narodne novine» broj 6/02 - pročišćeni tekst, br. 41/02, 91/03, 58/04 i 69/07 – Odluka USRH), a to su osobito opravdani državni razlozi, odnosno omogućiti što većem broju poslodavaca da u uvjetima gospodarske krize i njenog utjecaja na tržište rada u Republici Hrvatskoj, koji dovodi do naglog pada zaposlenosti i rasta stope nezaposlenosti, korištenjem potpora za očuvanje što većeg broja radnih mjesta zadrže stupanj postojeće zaposlenosti.

**KONAČNI PRIJEDLOG
ZAKONA O IZMJENAMA ZAKONA O POTPORI
ZA OČUVANJE RADNIH MJESTA**

Članak 1.

U Zakonu o potpori za očuvanje radnih mjesta ("Narodne novine" broj 94/09), članak 3. mijenja se i glasi:

„(1) Poslodavac koji u cilju očuvanja radnih mjesta skрати trajanje punog radnog vremena i kao puno radno vrijeme odredi prosječno radno vrijeme u trajanju do 32 sata tjedno, može koristiti potporu u visini razlike plaće i doprinosa na plaće radnika prije skraćivanja radnog vremena i nakon skraćivanja radnog vremena, a najviše do 20% ukupnog iznosa plaće i doprinosa iz i na plaću radnika prije skraćivanja radnog vremena.

(2) Skraćeno radno vrijeme u trajanju do 32 sata tjedno, tijekom razdoblja ostvarivanja potpore iz stavka 1. ovog članka ne mora biti raspoređeno jednako po danima, tjednima i mjesecima, te se u tom slučaju skraćeno radno vrijeme utvrđuje kao prosječno skraćeno tjedno radno vrijeme unutar razdoblja ostvarivanja potpore.

(3) Plaća iz stavka 1. ovog članka, u smislu ovoga Zakona, smatra se plaćom utvrđenom u bruto iznosu iz kojeg je poslodavac obavezan obračunati, obustaviti i uplatiti doprinose za obvezna osiguranja, porez na dohodak i prerez porezu na dohodak, te ostala davanja prema posebnim propisima.“

Članak 2.

U članku 4. stavku 1. točka 4. mijenja se i glasi:

„prije podnošenja zahtjeva za dodjelu potpore nema nepodmirenih obveza za javna davanja prema posebnom propisu, odnosno ima rješenje tijela državne uprave nadležnog za utvrđivanje, nadzor i naplatu javnih davanja o odgodi naplate duga po osnovi javnih davanja.,,

Članak 3.

U članku 6. stavku 1. iza riječi potpora zarez i riječi „najkasnije do 30. lipnja 2010. godine“ brišu se.

U članku 6. stavku 2. točka 4. mijenja se i glasi:

„dokaz da prije podnošenja zahtjeva za dodjelu potpore nema nepodmirenih obveza za javna davanja prema posebnom propisu, odnosno ima rješenje tijela državne uprave nadležnog za utvrđivanje, nadzor i naplatu javnih davanja o odgodi naplate duga po osnovi javnih davanja.,,

Članak 4.

Članak 10. mijenja se i glasi:

„(1) Potpore iz članka 3. ovoga Zakona, Zavod poslodavcu isplaćuje na teret sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske najkasnije do 31. prosinca 2010. godine.

(2) Obvezne doprinose i poreze iz članka 3. stavka 3. ovoga Zakona poslodavac je obvezan uplatiti na propisane račune za plaćanje doprinosa i poreza prema posebnim propisima, a razliku plaće nakon umanjenja za doprinose i poreze isplatiti radniku, sve istodobno s isplatom plaće.“

Članak 5.

Ovaj Zakon stupa na snagu danom objave u „Narodnim novinama“, a važit će do 31. prosinca 2010. godine.

V. OBRAZLOŽENJE POJEDINIH ODREDBI

Uz članak 1.

Ovom se odredbom utvrđuje visina potpore u visini razlike plaće i razlike doprinosa na plaće prije i nakon skraćivanja radnog vremena, a najviše do 20% te razlike, te se omogućuje fleksibilnija organizacija radnog vremena i njegova prilagodba poslovnim aktivnostima.

Uz članak 2. i 3.

Ovim se odredbama omogućuje ostvarivanje potpora i onim poslodavcima koji imaju nepodmirene javne obveze ukoliko im je tijelo državne uprave nadležno za utvrđivanje, nadzor i naplatu javnih davanja rješenjem odobrilo obročnu otplatu nepodmirenih obveza.

Uz članak 4.

Ovom se odredbom propisuje obveza poslodavca da iz primljene potpore isplati punu plaću i uplati sve doprinose i poreze.

Uz članak 5.

Ovim člankom propisuje se stupanje na snagu ovog Zakona.

ODREDBE ZAKONA O POTPORI ZA OČUVANJE RADNIH MJESTA KOJE SE MIJENJAJU ILI DOPUNJUJU

Članak 3.

(1) Poslodavac koji u cilju očuvanja radnih mjesta skрати trajanje punog radnog vremena i kao puno radno vrijeme odredi radno vrijeme u trajanju do 32 sata tjedno, može koristiti potporu u visini:

1) razlike između iznosa doprinosa iz plaće i na plaću radnika prije skraćivanja radnog vremena i iznosa doprinosa iz plaće i na plaću radnika poslije skraćivanja radnog vremena, a najviše do 20% ukupnog iznosa doprinosa iz plaće i na plaću radnika prije skraćivanja radnog vremena, i

2) razlike između plaće radnika umanjene za poreze i doprinose za obvezna osiguranja prema posebnom propisu prije skraćivanja radnog vremena i nakon skraćivanja radnog vremena, od 10% te razlike, odnosno 13% te razlike, ako radnik uzdržava dijete.

(2) Poslodavac koji je sukladno stavku 1. ovoga članka skratio radno vrijeme za radnike kojima isplaćuje minimalnu plaću prema posebnom propisu, može koristiti potporu prema stavku 1. podstavku 1. ovoga članka.

Članak 4.

(1) Potporu iz članka 3. ovoga Zakona, može koristiti poslodavac koji:

1) u 2007. godini nije poslovao s gubitkom, i

2) u drugom polugodištu 2008. godine odnosno prethodnom polugodištu 2009. godine ima gubitak u poslovanju, koji nije nastao u razdoblju do 31. srpnja 2008. godine, i

3) izradio je program za očuvanje radnih mjesta skraćivanjem radnog vremena i za koji ima suglasnost radničkog vijeća ili sindikalnog povjerenika koji prema posebnom propisu ima sva prava i obveze radničkog vijeća, Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: Zavod), ako nema radničkog vijeća ili sindikalnog povjerenika u njegovoj ulozi.

4) prije podnošenja zahtjeva za dodjelu potpore nema nepodmirenih obveza za obvezne doprinose prema posebnom propisu.

(2) Program iz stavka 1. podstavka 3. ovoga članka, mora sadržavati podatke o svim mjerama koje je poslodavac već proveo ili ih provodi kako bi očuvao radna mjesta, te podatke o skraćenom broju radnih sati i planirano trajanje razdoblja skraćenog radnog vremena, obrazložene razloge skraćivanja radnog vremena, broj radnika i njihova radna mjesta koji su obuhvaćeni skraćivanjem radnog vremena, te podatak o broju očuvanih radnih mjesta skraćivanjem radnog vremena.

Članak 6.

(1) Zahtjev za dodjelu potpore iz članka 3. ovoga Zakona, poslodavac podnosi nadležnoj službi Zavoda prema sjedištu poslodavca ili sjedištu organizacijske jedinice za koju se traži potpora, najkasnije do 30. lipnja 2010. godine.

(2) Uz zahtjev iz stavka 1. ovoga članka, poslodavac je dužan priložiti:

1) presliku rješenja o upisu u sudski registar, odnosno obrtnicu,

2) dokaz da nije poslovao s gubitkom u 2007. godini te da je imao gubitak u drugom polugodištu 2008. godine odnosno u prethodnom polugodištu 2009. godine,

3) program iz članka 4. stavka 1. podstavka 3. i stavka 2. ovoga Zakona,

4) dokaz da nema nepodmirenih obveza za obvezne doprinose prema posebnom propisu prije podnošenja zahtjeva.

(3) Zavod je dužan u roku od petnaest dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, u elektroničkom obliku objaviti upute i obrazac za podnošenje zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 10.

(1) Potpore iz članka 3. ovoga Zakona, Zavod poslodavcu isplaćuje na teret sredstava Državnog proračuna Republike Hrvatske.

(2) Primljenu potporu iz članka 3. stavka 1. podstavka 1. ovoga Zakona, poslodavac je dužan uplatiti u Državni proračun Republike Hrvatske prema propisima o obveznim doprinosima, a primljenu potporu iz članka 3. stavka 1. podstavka 2. ovoga Zakona, pri isplati plaće isplatiti radniku.